

Kommunalt pasient- og brukerregister

Kommunalt pasient- og brukerregister (KPR) inneholder data om personer som har søkt, mottar eller har mottatt helse- og omsorgstjenester. Formålet er å gi grunnlag for forskning, kvalitetssikring, planlegging og styring av den offentlige helse- og omsorgstjenesten. KPR skal på sikt inneholde data fra alle tjenester som er nevnt i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester. Det jobbes nå med at tannhelsetjenester skal inngå i KPR.

NTFs syn på datainnsamling generelt

NTF er positive til at det samles inn data om tannhelsetjenestene, men det påhviler offentlig forvaltning en særlig forpliktelse til å opptre på en måte som er egnet til å skape og bevare innbyggernes tillit. Det samles i dag inn store mengder helseopplysninger om den enkelte uten at man kan reservere seg eller blir gjort kjent med at innsamlingen skjer.

Personvernkommissjonen av 2009 anbefalte en totalgjennomgang av alle etablerte sentrale helseregistre, med klart søkelys på personvern. NTF etterlyser en oppfølging av dette.

I dag opplever NTF en gjennomgående svakhet i de vurderingene som gjøres når helseopplysninger om den enkelte som benytter seg av en helprivat tjeneste innføres i et kommunalt register. Det foreligger sjeldent eller i utilstrekkelig grad forholdsmessighetsvurderinger av tiltak eller nødvendigheten av dem. NTF opplever i dag at en gjennomgående ser bort ifra at helseopplysninger er kategorisert som sensitive personopplysninger etter GDPR, og at å samle inn slike opplysninger er en inngripen i den enkeltes rettigheter.

NTFS syn på KPR spesielt

På overordnet nivå vil NTF anføre at når Stortinget ikke får ta stilling til spørsmålet om innsamling av data som er tiltenkt samlet inn i KPR, bryter dette med grunnleggende demokratiske prinsipper.

NTF mener at:

- Det må opprettes et eget tannhelseregister, med fullstendig reservasjonsrett.
- Dette innebærer en lovendring, som Stortinget må ta stilling til.
- Alle helseregistrene må gjennomgås for en vurdering av nødvendigheten og legitimiteten.

I dag blir opplysninger fra de private behandlere tatt inn i KPR av praktiske hensyn fremfor å opprette et eget register, og ikke etter en vurdering av grunnleggende spørsmål som må stilles før et register opprettes. Det være seg betraktninger om nødvendighet, mulighet for å kunne reserveres seg, eventuelt systemer for innhenting av aktivt samtykke. At man anser opprettelsen av et nytt helseregister som unødvendig komplisert er ikke grunn til ikke å gjøre det.

Det mest utfordrende med dagens situasjon er at

Helsedirektoratet bare kan endre dagens forskrift og pålegge meldeplikt for virksomheter som yter helse- og omsorgstjenester på kommunalt nivå. NTF er ikke enig i begrunnelsen/tolkningen av at private tannlegepraksiser yter tjenester på kommunalt nivå, og fastholder at utvidelsen av forskriften, som også får store personvernkonsekvenser, er ulovlig.

NTF om prosessen og veien videre

Dette arbeidet har, etter NTFs syn, begynt i feil ende - personvernet er «vurdert» helt til slutt. Skal NTF stille seg bak en prosess som leder frem til et omfattende dataregister over tjenester som ytes i privat tannhelsetjeneste må det lages et nytt register, hvor alle hensyn og krav som følger av helseregisterloven og personvernforordningen er utredet **før** forslaget sendes ut på høring. Som det gjennomgående vises til i NOU 22:11 – Ditt personvern – vårt felles ansvar er mye av lov- og forskriftsarbeidet i Norge utilstrekkelig på dette området. Først når arbeidet er gjort i tråd med regelverket kan NTF være ambassadører for et helseregister med opplysninger fra tannhelsetjenesten.

Dersom det skal innhentes opplysninger om den enkelte pasient og bruker gis fullstendig reservasjonsrett, dersom det etter utredning viser seg at et samtykkebasert register ikke er tilstrekkelig.